

Historische Kring Losser

Oet Dorp..... .....en Marke

Historische Kring Losser (HKL)

De Historische Kring Losser zet zich sinds de oprichting in 1969 in voor het behoud van het cultuur-historische erfgoed van de gemeente Losser (vooral van de dorpen Losser, Overdinkel en Glane), het vastleggen van informatie in publicaties en andere (audiovisuele) media en het organiseren van lezingen en exposities. Hierdoor blijft de kennis van het verleden actueel en wordt die toegankelijk gemaakt voor een breed publiek.

**Bezoekadres: 't Lossers hoes,
Raadhuisplein 1, Losser
(zaal 1.25)**

(Op maandag, dinsdag en woensdag van 09.00 tot 12.00 uur, op woensdag ook van 13.30 tot 16.30 uur en op afspraak).

Correspondentieadres:

Veldkamp 54, 7586 GB Overdinkel

E-mail:

secretaris@historischekringlosser.nl

Website:

<http://www.historischekringlosser.nl>

(Hier kunt u zich ook aanmelden als lid)

Opzeggen lidmaatschap

Opzegging s.v.p. alleen schriftelijk of per e-mail bij de secretaris van de HKL.

Bankrekening t.n.v. Historische Kring Losser

IBAN: NL 35 RABO 0337 3080 98

BIC: RABONL2U

De **jaarcontributie** bedraagt

€ 18,50

(bij postverzending € 22,50).

Omslagfoto: Op de omslag ziet u een foto van het [Joods Monument](#) dat staat aan de achterzijde van 't Lossers hoes. Het monument werd op 28 april 1992 onthuld door toenmalig burgemeester J. Smit. Hij deed dat samen met de heer Meijerink, oud wethouder van de gemeente Losser, die samen met zijn echtgenote het initiatief had genomen voor de oprichting van het monument. Het monument herinnert aan de 10 Joodse inwoners van Losser die niet terugkwamen uit de vernietigingskampen.

Bestuur:

Voorzitter (vacant)

Dick Grovenstein, Secretaris

06 1515 3058

Frank Hengelman, Penningmeester

06 37239853

Andries Kuperus

053 538 3196

Dirk Tuin

06 22374233

Redactie van Oet Dorp en Marke:

Dirk Tuin

06 22374233

Andries Kuperus

053 538 3196

Thea Evers

053 5382613

Georg van Slageren

06 11367831

Will Kuipers

06 53193363

Redactieadres:

redactieodenm@historischekringlosser.nl

ODenM verschijnt vier keer per jaar. Laat dit blad ook eens lezen aan iemand die nog geen lid is, misschien raakt die ook geïnteresseerd. Reacties op de inhoud van dit blad zijn van harte welkom bij de redactie.

Overname (geheel of gedeeltelijk) van artikelen is toegestaan onder uitdrukkelijke voorwaarde van bronvermelding.

Fotoverantwoording:

Tenzij anders vermeld zijn de foto's afkomstig uit het archief van de HKL.

Nieuwere foto's, tenzij anders vermeld, zijn gemaakt door:

Andries Kuperus en Will Kuipers.

Tekening: Rijksb. v/d Monumentzorg Oct 1931

In dit nummer:

- 1** Historische Kring Losser (HKL)
- 3** Van de redactie
- 4** Vrijwilligers gezocht
- 5** Van het bestuur
- 8** Ledenavonden
- 9** Schenkingen
- 11** Boerderij Oevermann volkomen geïsoleerd
Andries Kuperus
- 16** Losser in Vroeger Tijden en Nu
- 17** Woar bin ie d'r ene van?
Dirk Tuin
- 23** Twee persoonlijke herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog
Henny Fischer en Hennie Kok
- 26** Smokkelverhalen
André van Aarsen
- 29** Een bijzondere vondst
Dirk Tuin
- 32** Overdinkel in Vroeger Tijden en Nu
- 33** Prakkezoasie
- 34** De herbouw van de Martinuskerk in 1666 en 1667
Willem Bulter

Heeft u vragen en/of opmerkingen over de inhoud van deze uitgave, dan kunt u uw reactie sturen naar redactieodenm@historischekringlosser.nl

In deze Oet Dorp en Marke

Ook in Oet Dorp en Marke zullen dit jaar in verband met 80 jaar vrijheid verhoudingsgewijs wat meer artikelen te vinden zijn die van doen hebben met de periode 1940 – 1945 maar ook met de nasleep van de oorlog. Denk aan bijvoorbeeld grenscorrecties en zaken die achter zijn gebleven als stille getuigen van wat zich in onze gemeente in de oorlog heeft afgespeeld. In deze editie van Oet Dorp en Marke vindt u een artikel op pag. 29 over een vondst die vragen oproept die wij nog niet alle hebben kunnen beantwoorden. Misschien kunt u ons daarbij helpen. Een ander artikel (op pag. 11) gaat over een boerderij die na de oorlog volkomen geïsoleerd kwam te liggen als gevolg van grenscorrecties. Wat speelde er en hoe liep dit af?

Henny Fischer en Hennie Kok delen met ons herinneringen aan (het eind van) de oorlog.

Maar niet alleen de Tweede Wereldoorlog krijgt in deze editie aandacht. Onder de titel 'De verhalen van mijn vader (en van mijzelf)' vindt u op pag. 26 een nieuw verhaal van de hand van André van Aarsen. Dit keer over smokkelen. En we gaan in een wat groter artikel op pag. 17 onder het kopje "Woar bin ie d'r ene van?" in op de activiteiten van de HKL-werkgroep genealogie. En Willem Bulter besluit deze aflevering met een artikel over aspecten van de herbouw van de Martinuskerk in 1666/1667.

Veranderingen in Oet Dorp en Marke

U heeft het misschien al opgemerkt: de opmaak van Oet Dorp en Marke is veranderd. We zijn begonnen bij de pagina. Nu zijn er vele opties om die vorm te geven. Die hebben alle invloed op de uitstraling van ons blad. Wat vindt u van de opmaak waarvoor wij in dit blad gekozen hebben? Mocht u willen reageren: graag uw reactie naar de redactie:

redactieodenm@historischekringlosser.nl.

Wij wensen u veel leesplezier en uiteraard een fijne zomer! □

Wij zoeken VRIJWILLIGERS

Een niet alleen voor ons maar voor vrijwel alle verenigingen voortdurende bron van zorg is de verhoudingsgewijs gevorderde leeftijd van de vrijwilligers op wie wij als HKL steunen. Om continuïteit in onze activiteiten te kunnen waarborgen zijn nieuwe vrijwilligers nodig. Niet alleen voor de werkgroepen, ook voor het bestuur. En niet te vergeten voor de redactie.

Op de volgende pagina vindt u hierover meer informatie.

VRIJWILLIGERS GEZOCHT

HKL zoekt voorzitter

De Historische Kring Losser zoekt dringend een nieuwe voorzitter die

- bereid is het gezicht van de Stichting Historische kring Losser met zijn bijna 1100 leden te worden.
- bij voorkeur zijn/haar wortels in de gemeente Losser heeft.
- over een (potentieel) relevant netwerk beschikt binnen de culturele en maatschappelijke organisaties in onze gemeente.
- niet alleen de weg weet bij ondernemers maar ook bij de gemeente.

Mocht u zich aangesproken voelen en ons werk een warm hart toedragen ... meld u aan!

Uw reactie met enige persoonlijke informatie zien wij graag tegemoet.

Als u iemand kent die volgens u aan het beschreven profiel voldoet en in aanmerking zou kunnen komen voor het voorzitterschap, laat het ons dan alstublieft weten.

We zullen u zeer erkentelijk zijn.

Reacties graag per e-mail naar secretaris@historischekringlosser.nl

of naar Dick Grovenstein (06 15153058).

Wij zoeken voor ons kwartaalblad *Oet Dorp en Marke* een redacteur

Functieomschrijving:

- Als lid van de redactie beoordeelt u, in overleg met de andere redactieleden, aangeboden artikelen op inhoud, stijl en taalgebruik.
- U bedenkt thema's, onderwerpen en interessante personen passend bij de formule van ons tijdschrift en uiteraard de doelstellingen van de HKL.
- U schrijft zelf of genereert enkele keren per jaargang artikelen.
- U begeleidt – waar nodig – externe auteurs.

Competenties:

- In bezit van een vlotte pen.
- Auteurs kunnen begeleiden.
- Goed kunnen omgaan met deadlines.
- Goed en in ontspannen sfeer (we zijn tenslotte vrijwilligers) kunnen samenwerken.

Tijdsbesteding:

De redactie vergadert minimaal vier keer per jaar en overlegt waar nodig tussentijds. Dat kan in de ruimte die de HKL heeft in 't Lossers hoes maar ook via e-mail en WhatsApp.

Dus mocht u zich aangesproken voelen en ons werk een warm hart toedragen ... meld u aan!

Een reactie met enige persoonlijke informatie zien wij graag tegemoet via:

secretaris@historischekringlosser.nl.

Voor vragen: Georg van Slageren. (tel: 06 1136 7831).

80 JAAR VRJHEID

Dit jaar vieren we 80 jaar vrijheid. De HKL besteedt daar uiteraard de nodige aandacht aan. Zo hebben we begin april samen met de Stichting Veteranen Losser een tentoonstelling ingericht in de hal van 't Lossers hoes. De tentoonstelling was een initiatief van stichting Fundament. Die heeft voor de inrichting de HKL benaderd, waarbij zich vervolgens twee

leden van de Stichting Veteranen Losser hebben aangesloten. De attributen die zijn tentoongesteld en de informatie die werd verstrekt, beperkten zich daarom niet tot de periode van de Tweede Wereldoorlog maar bestreken ook de jaren daarna. Jaren waarin Nederlandse militairen hebben bijgedragen aan internationale missies en daarmee ook aan 80 jaar vrijheid.

Foto: Harriët Neitz

Opening tentoonstelling op 3 april 2025

Foto: Harriët Neitz

Rond de opening van de tentoonstelling op 3 april is ook een door de HKL samengesteld katern van acht pagina's verspreid in de Week van Losser. Het katern was geheel gewijd aan de Tweede Wereldoorlog. Ze boden tezamen een rijkelijk geïllustreerd overzicht van belangrijke gebeurtenissen: van de aanloop naar de Tweede Wereldoorlog tot het vieren van de bevrijding. Die gebeurtenissen waren uitgezet in een tijdlijn, waarbij we in een tiental artikelen nader zijn ingaan op wat een en ander met name voor onze regio en voor onze gemeente heeft betekend. Ook hebben wij als HKL rond de herdenking en viering

van 80 jaar vrijheid filmvoorstellingen georganiseerd voor jong (leerlingen van groep 8 van basisscholen die zich ervoor aangemeld hadden) én oud. André van Aarsen heeft op 31 maart en tijdens het Overdinkels bevrijdingsfeest op 5 mei namens de Historische Kring lezingen gehouden over de impact die de oorlog op onze gemeente heeft gehad.

Jaarvergadering

De jaarvergadering vond plaats op zondag 13 april. Kort en zakelijk blikte HKL-secretaris Dick Grovenstein terug op de in 2024 ondernomen activiteiten. Hij uitte zijn zorg over de karige bezetting van het bestuur. Dat bestaat uit slechts vier leden. Algemene leden en een voorzitter worden node gemist. Penningmeester Frank Hengelman heeft een korte toelichting gegeven op de financiële stand van zaken. Het komend jaar zal worden bekeken hoe uitgaven verder teruggebracht kunnen worden.

Uitstapje

Het gebruikelijke jaarlijkse uitstapje na de jaarvergadering hield ook verband met 80 jaar vrijheid. Het ging dit keer naar het Memory Vrijheidsmuseum in Nijverdal. In het artikel "Een bijzondere vondst" op pag. 29 wordt een indruk van het bezoek aan dit museum gegeven.

Dodenherdenking

Namens de HKL hebben Dick Grovenstein en André van der Veer, beiden betrokken bij het basisschoolproject over de Tweede Wereldoorlog, op 4 mei tijdens

de dodenherdenking van de gemeente, bloemen gelegd bij het oorlogsmonument. Ze deden dit samen met Jill Tiehuis en Lara Koning die elk een eigen gemaakt gedicht voorlezen en Noëlle Hesselink, ook leerling van basisschool De Wegwijzer, die bloemen legde namens alle kinderen van de gemeente Losser.

RABO Clubsupport

Ook in **2025** nemen wij als HKL deel aan RABO Clubsupport. Het bedrag dat wij hopen te ontvangen, gebruiken we voor het financieel mede mogelijk maken van publicaties van leden van de HKL. Als Rabo-lid kunt u in september uw stem uitbrengen op drie van uw favoriete clubs of stichtingen. Wij hopen dat de Stichting Historische Kring Losser daar één van is.

U kunt stemmen door in september in te loggen op de RABO-app op uw mobiel of op de website van de Rabobank. Via 'zelf regelen' klikken op 'Mijn lidmaatschap' en daarna op RABO Clubsupport. Dan kunt u uw keuze maken.

Wij danken u alvast voor uw stem.

nieuwsbrief

Er hebben zich inmiddels rond 680 leden en niet-leden ingeschreven voor de Nieuwsbrief van de Historische Kring Losser. Dat zijn ongeveer 30 meer dan een jaar geleden. Dat neemt niet weg dat we toch graag nog veel meer mensen willen bereiken. Ontvangt u de Nieuwsbrief al dan is het misschien een idee om de Nieuwsbrief eens door te sturen. En dan vooral naar mensen van wie u denkt, dat ze ook interesse kunnen hebben in de cultuur en historie van onze gemeente.

Voor meer zie HKL website : [Nieuwsbrieven](#)

Noteert u alvast in uw agenda:

**Op maandag 13 oktober en
maandag 17 november**

houden we weer een ledenavond. Het programma van 13 oktober is nu al bekend. Hieronder leest u wat u die avond kunt verwachten.

Jan van der Geest uit Enschede heeft een bijna twee uur durende film gemaakt over de Dinkel. Deze film zal de eerstkomende ledenavond van de HKL na de zomervakantie op maandag 13 oktober worden vertoond. De heer Van der Geest is zelf aanwezig bij de vertoning.

De film begint bij de bron van de rivier in Duitsland, om 92 kilometer verderop te eindigen bij Neuenhaus waar de Dinkel in de Vecht uitkomt. Daarbij beperkt van der Geest zich niet tot de rivier maar richt hij zich op het hele stroomgebied.

Zo passeren onder veel meer beelden van Legden en Gronau de revue, de steenfabriek in Losser, het landgoed Singraven in Denekamp en de Cosmos Sterrenwacht in Lattrop.

Van der Geest is oud-directeur van het gelijknamige schildersbedrijf uit Enschede. Hij is al heel lang actief als filmer, waarbij hij zich de laatste tien jaar vooral richt op Twente. Naast een film over de Dinkel heeft hij er ook een gemaakt over het stroomgebied van de Regge.

De avond begint om 20.00 uur. Inloop vanaf 19.30 uur. Locatie: Grand Café Smit. Er zijn 50 plaatsen beschikbaar. 13 Oktober duurt nog even, maar meld u zo spoedig mogelijk – in ieder geval vóór 1 september - aan. Wij verwachten namelijk dat de belangstelling groot zal zijn.

Aanmelden kan door een e-mail te sturen aan drs.d.tuin@gmail.com of hem te bellen. (tel. 06 22374233)

Overschrijdt het aantal belangstellenden het aantal beschikbare plaatsen, dan zullen wij overwegen de film zo spoedig mogelijk na 13 oktober nog een keer te vertonen. □

Dinkel bij het Lutterzand. >

Schenken

Van mevr. Jo Brillman-Roelofsen ontvingen wij:

- om te scannen het fotoboek “Vlug en Lenig” en een liederenbundel geschreven door dhr.J.D. Brillman.
- diverse publicaties van de HKL.
- diverse publicaties over Twente.
- een map met krantenknipsels.
- een map “Reünie 1981 OLS De Springplank.
- stamkaarten van de familie Roelofsen in Enschede.
- een map met oude foto’s over Oud Losser.

Van mevr. Pietersen-Nijhof resp. mevr. Christina Meijerink-Hannink:

- diverse historische foto's.

Van de heer J.G. Koiter:

- Plaquette met op de kopzijde een adelaar met in zijn klauwen een hakenkruis en daaronder de tekst: Zur Erinnerung an den i.Ln. Lehg der Erg. Komp.I/13 v 20.11.36-20.1.37. Zie het artikel op pag. 29.

Van mevr. M. Veldkamp:

- Diverse boeken.

BENDY.
adviseurs en bekleiders van
vloeren, wanden en ramen

T - 053 538 1598

RESTAURANT
DIJK 59

RESTAURANT | FEESTEN & PARTIJEN | EVENTS
DIJK59.NL

BEELD • GELUID • WASSEN • KOELING • INBOUW - ETC.
ODK VOOR AL UW REPARATIES, SNEL EN VAKKUNDIG
ZONDER VOORRIJKOSTEN!

Tel: 053 4315022
Ouderzwaalsestraat 101
7511 DZ - Enschede
info@brilmanelectro.nl
electroworld.nl

Tel: 053 5381633
Kerkstraat 18
7581 AB - Losser
losser@brilmanelectro.nl

Mooi voor elkaar

Sfeermaker
COMPANY INTERIEURBOUW

KEUKENS | WANDKASTEN | INLOOPKASTEN | BALIES | BARREN

NIJVERHEIDSTRAAT 10A | 7581 PV LOSSER
T +31 (0)6 51 323 773 | WWW.SFEERMAKERCOMPANY.NL

Lossers Voetcomfort

Schoenreparatie
Pedicure
Podotherapie
Orthopedie
Wandelschoenen

Raadhuisstraat 20, 7581AA Losser
053 538 1290
Wij hebben altijd de koffie voor u klaar staan !

PLUS
van Haaren
Overdinkel

Openingstijden: Ma-Za 8.00-20.00 Zo 10.00-18.00

Boerderij Oevermann volkomen geïsoleerd

Andries Kuperus

Een artikel in het Twentsch dagblad Tubantia van 12-05-1949 schetst op sfeervolle wijze hoe als gevolg van een grenscorrectie na de Tweede Wereldoorlog een boerderij volkomen geïsoleerd kwam te liggen. Het betreffende artikel laten we hieronder volgen. Wel iets ingekort maar zonder afbreuk te doen aan de oorspronkelijke tekst. Overigens is de correctie na 14 jaar weer ongedaan gemaakt.

In een landschap vol unieke schoonheid slingert zich de Dinkel door het grensgebied. Tussen Losser en de grensovergang aan De Poppe ligt de enige boerderij, die bij de onlangs voltrokken grenscorrecties Nederlands is geworden, het oude Erve Oevermann. Het is een hele onderneming op dit nieuwe Nederlands gebied te

komen. Vanaf De Poppe kan men het alleen bereiken klauterend over hekken om de weilanden. De beste toegang is vanaf de z.g. Lossersedijk, waar een der prachtigste boerderijen van heel Twente ligt, het imposante Erve Binkhorst. De eigenaar van Binkhorst, de heer Sanderink, was zo vriendelijk om als gids te dienen

en leidde ons naar de oevers van de grillig kronkelende Dinkel, waarbij hij ons wees op allerlei tekenen, die het hoge water hier heeft achtergelaten. In het natte jaargetijde treedt het riviertje onveranderlijk buiten zijn oevers en zet de weilanden en landerijen blank.

Op het Erve Oevermann, het kersverse Nederlandse territorium, kan men van deze kant alleen komen langs een grote omweg over een heel smal en wankel vondertje. Gisteren zijn gemeente-arbeiders van Losser begonnen met het bouwen van een nieuwe vonder tussen de Er-

kent als geen ander, wijst ons op de eeuwenoude grensstenen, die hier kris en kras door elkaar in de weilanden staan. Het is begrijpelijk, dat men deze warwinkel — de grens maakte de meest fantastische bochten — wilde corrigeren, maar de vraag kan terecht worden gesteld of de thans bereikte oplossing de verwarring nog niet des te groter maakt.

Waar de weilanden ophouden, ligt het statige Erve Oevermann, een boerderij, die aan de achterzijde nog duidelijk de kenmerken van het oud-Saksische type vertoont, maar die diverse verbouwingen heeft ondergaan. De weiden behoren

Een merkwaardig feit is, dat de Dinkel geen taalgrens vormt, want de bewoners van het Oevermann spreken hetzelfde dialect als de Twentenaren.

ven Binkhorst en Oevermann. Het wordt een heel primitief en wankel gevalletje, maar het is tenminste iets en het gemeentebestuur van Losser verdient waardering voor zijn streven om de nu helemaal geïsoleerde bewoners van het Erve Oevermann in moeilijke omstandigheden behulpzaam te zijn. Het bruggetje hangt nog voor een deel in het water, maar met behulp van een lange lat, die we als polsstok gebruiken, balanceren wij over de ronde balken en bereiken veilig de overkant. Het landschap is hier van een grote lieflijkheid met roggevelden en groene weiden, daarachter donkere bossen. Aan de rand van het bos staat onbeweeglijk in de avondzon een grote reebok. De heer Sanderink, die dit gebied

ook tot de boerderij, maar ze waren voordien ook al Nederlands gebied en daarom mocht de eigenaar ze niet gebruiken. Ze zijn door de Domeinen voor drie jaar aan Nederlandse landbouwers verhuurd, die er hun vee laten grazen.

En dan betreden we het Erve Oevermann. De eigenares mevr. Schulte-Hindrik, woont er met haar elfjarig zoontje, een bedrijfsleider, een knecht en een meid. Haar man nam deel aan de aanval van Duitsland op Rusland in 1941. Men heeft nooit meer iets van hem vernomen. Direct treft ons een ding in het interieur van de boerderij. Aan de wand hangt een plaat ter herinnering aan een afgelegde belijdenis. Terwijl alle boeren-

huizen aan de andere kant van de grens het kenmerk dragen van de R.K. godsdienst van de bewoners, bespeurt men hier meteen het protestants karakter. Een merkwaardig feit is, dat de Dinkel geen taalgrens vormt, want de bewoners

Nederlands is geworden. De vrouw des huizes blijkt er geen bezwaar tegen te hebben, dat ze nu Nederlands onderdaan is. Ze heeft echter een belangrijke wens: omdat ze 22ha voor het bedrijf zo broodnodige weiden op Nederlands gebied had

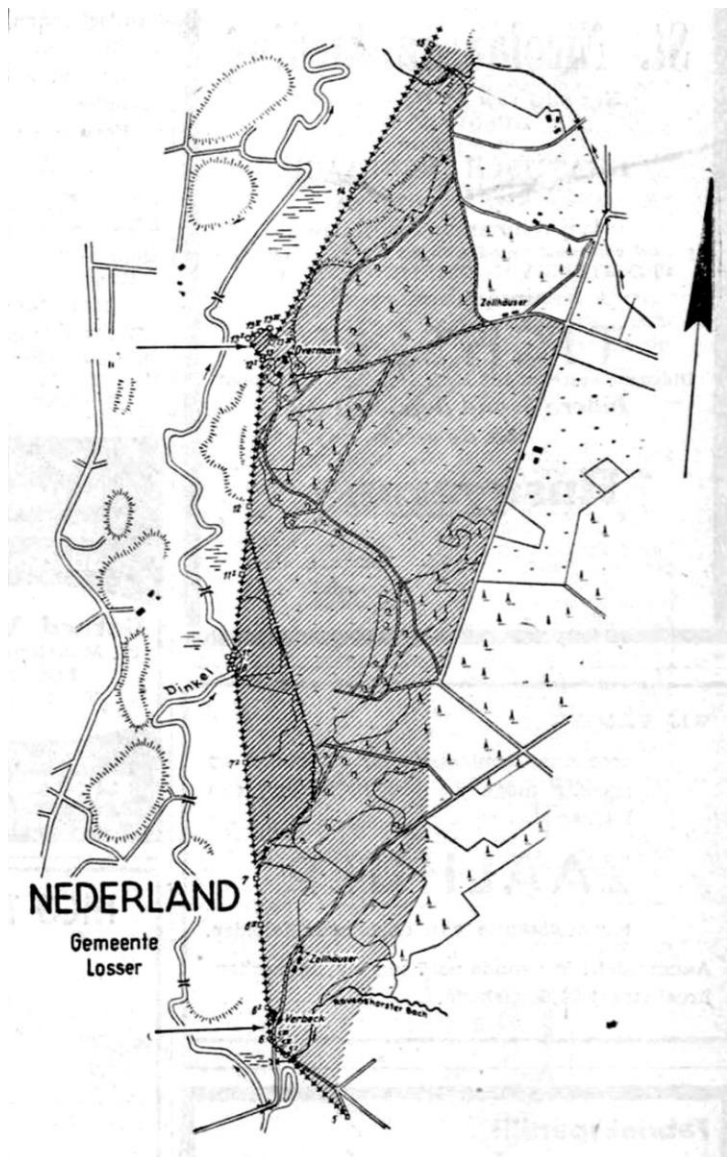
van het Oevermann spreken hetzelfde dialect als de Twentenaren. Maar het kleine riviertje met zijn prachtige oevers, is wel de grenslijn voor de godsdienstige gezindheid. Aan de Oostkant van de Dinkel vindt men vrijwel uitsluitend protestanten en aan de Nederlandse kant alleen katholieken. Het Erve Overmann is de enige boerderij aan de Oostkant, die

liggen, kon ze daarover niet beschikken. Nu echter mag ze - en terecht – verwachten, dat ze deze weiden terug zal krijgen. Wel rust er nog huur op, maar onder deze bijzondere omstandigheden moet er een oplossing worden gevonden. Ook aan de Duitse zijde der grens heeft ze nog landerijen, maar deze kan ze als tot nu toe gebruiken, omdat alle bewoners van het

Erve Oevermann direct in het bezit van passen zijn gesteld. De burgemeester van Losser is persoonlijk ter plaatse geweest en heeft al het mogelijke gedaan om zijn nieuwe ingezetenen te helpen.

De bedrijfsleider, die van Nederlandse origine blijkt te zijn, toont ons een elektrisch aangedreven kleine machine, waarmee de melk wordt bewerkt. De room wordt er af gehaald en wat er dan overblijft wordt voor veevoer gebruikt. Dat is ondermelk van de allerbeste soort. Vroeger leverde men de melk aan Gildehaus, maar sinds de annexatie gaat deze naar de zuivelfabriek „Dinkelland" in Losser. Het is echter onmogelijk de hele melkvoorraad naar de overkant te krijgen. Daarom wordt alleen de room geleverd. Het is een zwaar karwei om de bussen of wadende door de Dinkel of over het vondertje te transporteren, zodat het provisorische bruggetje, dat Losser gaat bouwen, een uitkomst is. Maar de toestand blijft onbevredigend, want wat is een geïsoleerd boerenbedrijf, dat men niet per wagen kan bereiken?

Feitelijk moet ter plaatse een brug komen, maar die zou op zijn minst f 25.000 kosten. Ondanks dat het duidelijk is, dat de hier grillig verloopende grens moest worden gewijzigd, ontgaat toch iedereen de zin van deze grenscorrectie.

De naoorlogse "grenscorrecties" noordelijk van Losser. Deze zijn in 1960 weer ongedaan gemaakt. Op dit kaartjes midden onder Erve Verbecke (nu Aarnink) en boven links Oeverman.

Waarom moest juist dit ene erf op Nederlands gebied komen te liggen? Nederland heeft nu morele verplichtingen aan de bewoners en moet feitelijk een brug bouwen om de mensen niet helemaal te isoleren. Wat Losser als noodmaatregel

doet verdient alle lof, maar het is niet voldoende. Als in de winter de Dinkel de weiden en landerijen onder water zet, is het Erve Oevermann van Nederlandse kant niet meer te bereiken. Wat gebeurt er als men met producten en koeien naar de overkant moet? De zin van dit alles ontgaat de leek, maar ook de bewoners. En als men nu weet, dat even Noordelijk het aan het Erve Oevermann behorende boerderijtje van Wassink ligt, waar de grens net met een bocht omheen is getrokken, vraagt men zich af: Waarom? Het enige argument, dat misschien van invloed zou kunnen zijn, is de regulering van de Dinkel, maar doorslaggevend lijkt dat niet. Maar hoe het zij: de gemeente Losser is een boerderij rijker geworden en eveneens een grote dosis moeilijkheden. Het schoolbezoek van de 11-jarige knaap is gelukkig geregeld; hij blijft voorlopig naar de Duitse school gaan. Kerkelijk behoort het Erve Oevermann onder Gildehaus en omdat de bewoners een grenspas hebben, kunnen ze de kerk daar blijven bezoeken. Dat Nederland erg gelukkig kan zijn, met de nieuwe aanwinst, moet betwijfeld worden. Want de problemen, waarvoor men nu is geplaatst, zijn niet gemakkelijk op te lossen. En het blijft een vreemde geschiedenis, dat een boerderij, die alleen verbinding heeft met Duitsland, volkomen geïsoleerd in Nederland is komen te liggen.

□

Deze foto toont het moment waarop de annexatie weer ongedaan gemaakt wordt (1 augustus 1963). Geheel rechts burgemeester J.P.A.M. van de Sandt (foto HKL/fotoarchief Dagblad Tubantia). Het schijnt dat deze annexatie de Gemeente Losser alleen maar geld gekost heeft.

Losser in Vroeger Tijden en Nu

Oet Dorp en Marke Losser

GENEALOGIE VAN DE BEVOLKING VERLEDEN EN HEDEN

Er kunnen verschillende redenen zijn om je te verdiepen in genealogie oftewel stamboomonderzoek. Je wilt misschien meer weten over waar je vandaan komt. Je kent je ouders en grootouders van beide kanten, maar verder? Maar misschien ben je ook wel benieuwd of er een beroemde voorouder in je familiegeschiedenis zit of wil je de familiegeschiedenis voor je kleinkinderen vastleggen. In die gevallen kan de werkgroep genealogie van de HKL je helpen. In het archief van de HKL zijn heel veel genealogie-gegevens te vinden in bijvoorbeeld documenten, familieboeken, doop- en huwelijksregisters. Die zijn vanaf de oprichting van de HKL in 1969 verzameld.

Dirk Tuin

In 2015 is Peter Heerink de gelederen van de HKL komen versterken. Hij houdt zich binnen de Historische Kring met name bezig met digitalisering. Zo ook – samen met zeven andere vrijwilligers – met het omzetten van al verzamelde genealogie-gegevens naar informatie die online te raadplegen is. Het uiteindelijke doel is de genealogie-database van de bevolking van Dorp en Marke Losser door de jaren heen (verder uit te) bouwen, verder technisch te ontwikkelen en up-to-date te houden. Een database die je langs digitale weg kunt bezoeken. We spreken erover met Peter. Hij vertelt dat de aanzet tot het opzetten van een online genealogie-database werd gegeven in 2020, in

de coronatijd. Toen zocht Judith Nijenhuis contact met hem. Ze vroeg of hij een HKL genealogie-database kon maken waar zij haar gegevens kon onderbrengen. Peter heeft bewust voor een online database gekozen, die met meerdere mensen tegelijk kan worden aangepast. De database was vanaf het begin ook beschikbaar en te raadplegen voor iedereen via het internet. Een geweldige impuls kreeg de werkgroep door toedoen van Hans Schulten. Lachend: “Hans had al 62.000 genealogie-data verzameld. Hij bleek per ongeluk al die data in het programma van de HKL te hebben gezet. Hij had namelijk hetzelfde computerprogramma als de HKL aangeschaft. Zijn

62.000 data kwamen bovenop de 12.000 data die toen al in het systeem van de HKL waren ingevoerd. Door Hans met name was de database half maart 2021 al gegroeid naar zo'n 74.000 personen."

Daarna is men wel een paar jaar bezig geweest om, zoals Peter het noemt, "de verschillende gegevens ordentelijk samen te voegen." Versterkt met de vrijwilligers Harry Eulderink, Joop Vaanholt, Leo

Marke Losser. Ze "pakken" nu langzamerhand dus heel Noordoost Twente en Peter acht het niet uitgesloten dat ook Oldenzaal – na Denekamp - de gegevens die daar bewaard worden, onderbrengt in de online database van de werkgroep. Voor zaken en vragen die de Duitse kant van de grens betreffen, kan de werkgroep een beroep doen op Peter Tieke uit Gronau.

"Als ze zelf niet konden schrijven, schreven de dominee en de pastoor hun namen fonetisch in, dat wil zeggen ze schreven de naam in zoals ze hem hoorden."

Augustijn, John Rohring en Barbara Doosje bevatte de database in 2024 al het memorabele aantal van 125.000 personen met ruim 20.000 unieke achternamen. Dat heeft destijds de krant gehaald. Over hoe de werkgroep te werk gaat zegt Peter: "Het werken in de genealogie database kan volledig online, dus werken de werkgroep leden veelal thuis. Wel treffen we elkaar regelmatig op dinsdagavond in 't Lossers hoes. Verder houden we via WhatsApp contact."

Het was oorspronkelijk de bedoeling een database met personen uit de Marke Losser aan te leggen - en daarop ligt het accent nog steeds - maar ze merkten al snel dat mensen verhuisden naar plaatsen als De Lutte, Lonneker en ook over de grens, bijvoorbeeld Gronau. De verwevenheid van de bevolking met de rest van Noordoost Twente, maar ook met het Duitse grensgebied bleek groot. Daar droegen ook de migratiestromen rond 1900 aan bij die niet stopten bij de grens van de

Met enige trots vertelt hij dat ze begin dit jaar een bestand kregen van de Heemkunde Vereniging Denekamp met zo'n 42.000 wat hij noemt "records", oftewel alles wat over een persoon geregistreerd is. Deze zijn nu in de database ingebracht maar dit betekende heel veel werk omdat overlap en dus dubbeling van gegevens niet kon worden voorkomen. De uiteindelijke samenvoeging zal dus ook wel enige tijd duren. Vanuit de Heemkunde Denekamp krijgen ze hierbij gelukkig ondersteuning van Martin Blokhuis.

De acht leden waaruit de werkgroep bestaat hebben zo hun eigen specialismen en voorkeuren. Peter: "Hans Schulten en Judith Nijenhuis bijvoorbeeld vinden met name de periode vóór 1811 interessant. Dat jaar verordonneerde Napoleon dat de geboortes, sterfgevallen en huwelijken van alle Nederlanders moesten worden bijgehouden. Veel mensen hadden toen al wel een achternaam, maar die was niet altijd officieel vastgelegd. Dat

moest ook gebeuren. De registratie van geboorte, huwelijk en overlijden gebeurde daarvoor vaak door de kerk.” Hij wijst erop dat je bij onderzoek in kerkelijke registers wel alert moet zijn. “Soms werd, bijvoorbeeld in Denekamp waar gelovigen uit Beuningen naar de kerk gingen en niet naar Losser, de doopdatum vaak al aangegeven vóór de geboortedatum. Of dat nu bewust gedaan is of dat het om een foute registratie gaat, weet je niet. Maar mocht het kind wat krijgen en niet gedoopt zijn dan kon het natuurlijk

175.000 hebben we nog ruim 17.000 ‘op levend staan’. Dat zijn namen van mensen van wie geen datum van overlijden bekend is. Volgens de privacywetgeving mogen genealogische gegevens meteen na overlijden worden gepubliceerd. Maar gegevens van levende personen niet. Als je dus niet weet wanneer iemand overleden is, mag je alleen gegevens over hem of haar publiceren als de persoon in kwestie 110 jaar of langer geleden is geboren. Die namen staan wel in het systeem maar zijn uit privacyoverwegingen

Familienamen | [Meer](#)

Beernink Benneker Bloemen Blokhuis Boerrigter Bos Brookhuis Damhuis
Ekelhof Elferink Eulderink Groener Groeneveld Hampsink Hassink Heerink
Hesselink Jansen Kamphuis Koehorst Krabbe Kuipers Kwekkeboom
Loohuis Meijer Meijerink Mensink Morsink Mulder N.N. Nijenhuis Nijhuis
Nijland Nijmeijer NN Oude Nijhuis Poorthuis Rikhof Scholten Schulten
Siemerink Smit Spit Veldhuis Velthuis Visschedijk Vos de Vries Wigger
Wissink

niet bij de kerk begraven worden. En voor je met de slechte verbindingen die er toen waren bij Denekamp of Losser bent om je kind aan te geven ...” Dit soort zaken controleert de werkgroep allemaal. Bij twijfel probeert ze zekerheid te krijgen door datums te koppelen aan de bronnen die ook weer allemaal in het online datasysteem zitten. Dat zijn aktes, familieberichten, familiefoto’s, groepsfoto’s, foto’s van grafmonumenten, rouwadvertenties etc. etc. Als je de site* bezoekt zijn ze allemaal te bekijken.

Op het moment dat we met Peter Heerink praten – midden april - zijn 175.000 personen in de database ingevoerd met 24.716 unieke achternamen. “Van die

afgeschermd. Alleen leden van onze werkgroep kunnen die zien. De bezoeker leest dan: wegens AVG niet getoond. Als ook de exacte geboortedatum van iemand niet bekend is, zetten we in elk geval in het systeem wanneer die ongeveer geboren moet zijn. Die informatie halen we dan uit de burgerlijke stand-gegevens via Delpher, een gratis toegankelijke zoekmachine met onder andere gedigitaliseerde kranten vanaf 1915. Of we maken gebruik van bidprentjes.” De HKL heeft een website waarop ruim 32.500 bidprentjes staan, de grootste collectie in Twente. Maar Peter bevestigt dat je dan nog niet weet welke familierelaties iemand heeft. Dus hier kunnen mensen de werkgroep genealogie ook helpen, door

aan te geven in voorkomend geval bij wie iemand “thuis hoort”. Dat kunnen de leden van de werkgroep niet zien.

Overigens blijft de werkgroep zelf ook op zoek naar relaties. “We zijn bezig van onderop te werken. We voeren bijvoorbeeld het hele doopboek van een kerk in en gaan niet meer op zoek naar één persoon maar werken het hele doopboek door om te kijken of er verbindingen bestaan.” Dan kom je wel eens voor verras-

en de pastoor hun namen fonetisch in, dat wil zeggen ze schreven de naam in zoals ze hem hoorden. Daardoor kon bijvoorbeeld een ‘ou’ wel eens als een ‘au’ genoteerd worden.” Maar door alle gegevens waarover ze beschikken, plaats en tijd met elkaar te vergelijken, kon de werkgroep toch vaak nagaan of het om hetzelfde paar ging. “We hebben die namen als het ware aan elkaar geplakt.”

De vraag of de database voor iedereen

Statistieken

Beschrijving	Totalen
Aantal personen	173,214
Aantal mannen	87,948 (50.77%)
Aantal vrouwen	83,813 (48.39%)
Aantal personen met onbekend geslacht	1,453 (0.84%)
Aantal levenden	17,321
Aantal gezinnen	60,553
Aantal unieke achternamen	24,931

singen te staan. “We kwamen er, toen we het trouwboek van de protestantse kerk hadden doorgenomen en het trouwboek van de katholieke kerk, op deze manier achter dat bijna 180 paren er dubbel in stonden. Ze zijn zowel protestants als katholiek getrouwd. Protestants was voor de wet, katholiek omdat ze katholiek waren.” En dan de namen: “Als ze zelf niet konden schrijven, schreven de dominee

toegankelijk is beantwoordt Peter bevestigend. Dat gaat via een zogeheten dynamische website, legt hij uit. Dit is een website met pagina’s die onmiddellijk wordt samengesteld met de gegevens waar de bezoeker van de site om vraagt. “De webpagina wordt dus opgebouwd op het moment dat je data opvraagt.

Meijer, Willem Jacobus Willem Aleida (I11242)

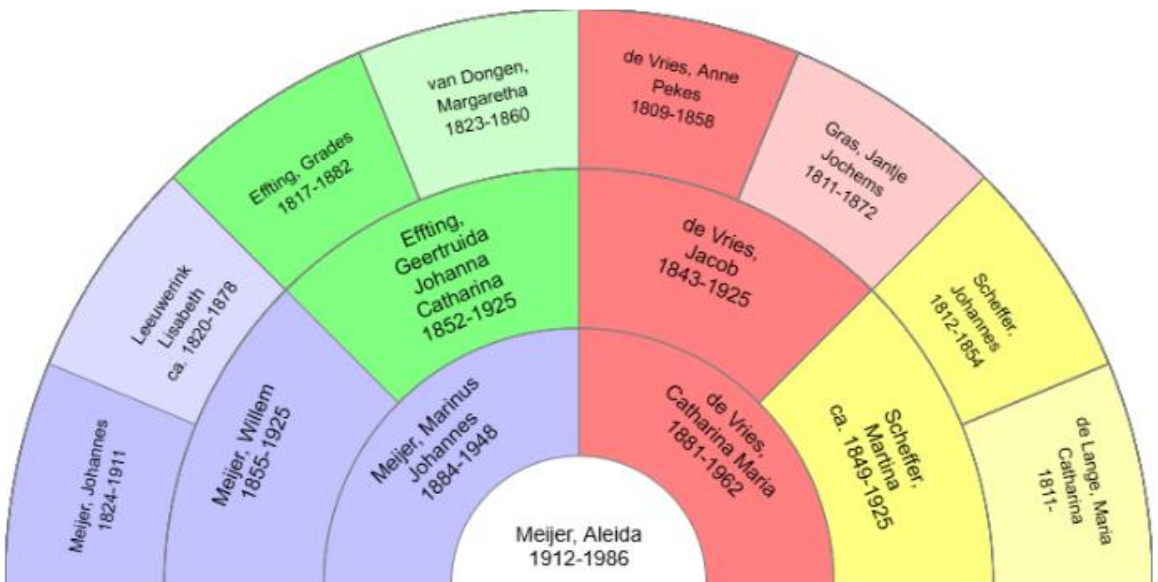
♂ 1912 - 1986 (74 jaar)

Laatst aangepast op: 13 May 2025 16:23:21 (genadmin)

Hij was getrouwd met de oudste inwoner van Losser Bernhardina Elisabeth (Dien) Thesing (1913-2019). Zij was 105 jaar.

Kijk op internet met deze link: [Meijer, Willem - i11242 - Oet Dorp en Marke wiki new](#), waarin ook een link is naar Meisje in de Froenstraat.

[Voorouder waier met de voorouders van Willem Meijer \(1912-1986\)](#)

Alle eventuele wijzigingen of nieuwe gegevens kunnen direct in het systeem worden verwerkt. Al onze databases worden voortdurend bijgewerkt, zodat je nauwkeurige en actuele informatie krijgt over de persoon die je zoekt.” Peter laat zien hoe vaak de database wordt geraadpleegd. Gemiddeld elke twee seconden! “Dat de site zo vaak wordt opgeroepen komt door zogeheten ‘crawlers’. Dat zijn computerprogramma’s die het internet afstruinen op zoek naar bruikbare infor-

matie en die de volledige database proberen te indexeren. Maar daar is het systeem tegen beveiligd. Ze kunnen pagina’s maar één voor één bekijken.”

De werkgroep helpt desgewenst mensen bij het maken van een stamboom. Werkgroep lid Leo Augustijn is elke dinsdag en in de toekomst misschien ook woensdag aanwezig in de ruimte van de HKL in ‘t Lossers hoes. Vanuit de database kan dynamisch een webpagina worden opge maakt van elke stamboom. Maar bij voorkeur moet er wel een relatie zijn met

de Marke Losser. “Maar de hele stamboom uitspitten, zo ver gaan we niet”, stelt Peter die soms ook van verrassende vragen hoort. Zoals iemand die zich meldde met de vraag: Ik weet dat dit niet mijn biologische vader is. Hoe kan ik erachter komen wie mijn werkelijke vader is? Peter: “Een meisje blijkt dan bijvoorbeeld zwanger te zijn geworden van een protestant met wie ze niet mocht trouwen. Ze hebben een goede katholieke buurjongen kunnen vinden. Die heeft haar wel getrouwd en het kind erkend. In zo’n geval wijzen we er ook op dat DNA uitsluitsel kan geven.”

Wat Peter nog graag zou willen is dat zij alle, maar dan ook alle personen in de database een gezicht kunnen geven. “We willen dus graag profielfoto’s hebben, een pasfoto, trouwfoto of foto waarop men met de familie of met een groep staat. Ook als iemand zijn stamboom zelf al helemaal heeft uitgezocht, zouden we die graag hebben. Als bron. Die wordt dan gescand en gebruikt om de database verder in te vullen.” De werkgroep zou ook graag over bronnen beschikken die de gemeente bezit. Maar de gemeente mag die pas 100 jaar na iemands geboorte beschikbaar stellen. “Sommige gemeenten verlengen de termijn zelfs naar 105 jaar omdat de levensverwachting toeneemt.”

Peter raadt iedereen aan eens een kijkje te nemen op de site van de Genealogiedatabase. En mocht iemand gegevens, foto’s en dergelijke hebben waarmee de database verder verrijkt kan worden, aarzel niet en neem contact op

Dat kan door een e-mail te sturen naar:

genealogie@historischekringlosser.nl

of door een keer langs te komen op dinsdagochtend, of ga eens langs bij de genealogie-middagen die de werkgroep genealogie voor de HKL organiseert of bezoek leden van de werkgroep tijdens de jaarlijkse Open Monumenten Dag.

□

*Website:

genealogie.historischekringlosser.nl

*Uit fotoarchief van fam. Kuipers-Snippert.
Bij deze foto zijn geen namen vermeld. Weet u wie dit echtbaar is?*

1. Explosies

Henny Fischer

Als oud Lossernaar, geboren 23-07-1935 aan de Hooimaatweg, zijweg van de Oldenzaalsestraat, bekeek ik nog even uw website zoekende naar gebeurtenissen die nacht van Paaszaterdag op 1e Paasdag.

Wij hadden een groot gezin en werden midden in de nacht wakker door enorme explosies met gevolg kapotte ruiten en paniek.

Ik was een jongen van bijna 10 jaar en heb die nacht niet meer geslapen want mijn vader was druk bezig om de schade provisorisch te herstellen en moeder was bezig in huis de kinderen een veilig plekje te geven. Mijn 1 jaar jongere broer en ik kregen de plek onder de Singer naaimachine toegewezen, weliswaar veilig maar niet bepaald een plek waar je nog zou kunnen slapen.

De eerste explosie was het opblazen van de Oldenzaalsestraat ter hoogte van het huis van melkboer Dahlhuis vlak bij de boerderij van mijn vaders huis (familie Fischer) aan de Smuddeweg waar Duitse militairen hadden overnacht. Zij probeerden hun terugtocht naar de Heimat veilig te stellen.

De tweede explosie was aan de Enschedesestraat eveneens een belangrijke invalsweg voor Losser; deze was minder heftig en de schade was toch al berokkend.

In de vroege ochtend kwam er iemand binnendoor van de familie van mijn oom van de boerderij om te vertellen wat er was gebeurd. Grote schade aan de boerderij terwijl de Duitse soldaten van alles inpakten (inclusief gestolen spullen) om hun aftocht voor te bereiden. Mijn vader ging toen al vroeg naar zijn broer op de boerderij om daar wat schade te herstellen en sprak de soldaten aan. Ze waren zich bewust van het feit dat de Krieg was verloren. Toch probeerden zij nog vervoer te organiseren: doel was een van de twee paarden voor de wagen te spannen om daar de spullen op te laden op hun vlucht.

Toen zij het paard van mijn oom te pakken hadden kwam mijn vader naar hen toe en zei hun dat ze dat paard toch niet konden meenemen omdat het krank was en onder de luizen zat. Ja dat zagen zij ook en lieten het paard weer grazen om zich het andere paard toe te eigenen maar dat

lukte niet omdat die de kont tegen de krib gooide. Toen ging het gelukkig allemaal niet door. Mijn vader kreeg toen nog wel een pakje shag voor de Hinweis. Daarna ging hij rond het middaguur naar aannemer Heidkamp om platen te halen teneinde iets voor de kapotte ramen te hebben. Bij al die zaken was ik steeds bij hem om hulp te bieden. Na het middageten op die eerste Paasdag zagen wij de eerste Duitse soldaten komen die via de Hooimaatweg en Hannekerveldweg naar de groene grens trokken, soms met fietsen en andere vervoermiddelen. Wij durfden niet te zingen maar in ons hart hadden wij wel erg veel blijdschap bij de aftocht van die moffen die ons 5 jaar hadden geteisterd. Fijn bij dit alles was het dat ons pa 's-avonds 50 eieren kookte voor bij het avondeten dat moeder (die notabene 5 maanden zwanger was van mijn jongste zusje) klaar maakte. Het was een plezierige maaltijd!

Ik hoop dat u deze gebeurtenissen in de Historische Kring kenbaar maakt want lang niet iedereen heeft daar weet van want Losser was toen een paar dagen niet bereikbaar door de explosies van de invalswegen.

---

2. Je mond houden

Hennie Kok

Begin 1945 kwam een duidelijk in paniek geraakte Johannes Tiethoff (1914-1992), roepnaam Hans, bij ons thuis aan de Overdinkelsestraat 166b in Losser. Hij was een vriend van mijn vader. Hij vroeg aan mijn ouders of hij mocht onderduiken. Hij had, zo zei hij, een Duitse soldaat neergeslagen toen hij met nog iemand aan het stropen was bij het Drielandenpunt in Overdinkel. De Duitser, die hen had aangehouden en hun papieren had gecontroleerd, bleek overigens later de klap goed te hebben overleefd.

Mijn vader beseftte direct dat hij een probleem had: dat was ik, zijn vijfjarige zoon. Hij nam mij bij zich en vroeg mij of ik aan niemand wilde vertellen dat oom Hans bij ons logeerde. En dat vooral niet te vertellen aan mijn grootouders Huttenhuis en Kok. Die woonden alle vier op zo'n 200 meter afstand bij ons vandaan. Ik was diep onder de indruk en besloot direct daarna te bewijzen dat ik mijn mond kon houden. Ik wandelde naar opa en oma Huttenhuis, ging daar in de hoek staan en zei meteen dat ik niets zou zeggen. Niet alleen mijn opa en oma werden ongerust maar vooral de daar nog drie inwonende zusters van mijn moeder. Ze vroegen alle vijf wat er toch aan de hand was. Ik zei helemaal

niets, rende weer naar huis, ging direct naar mijn vader en zei dat ik totaal niets had gezegd maar dat ze wel geprobeerd hadden mij uit te horen. Mijn vader werd woedend en ging direct naar hen toe. Hij besepte echter dat het voor mij moeilijk was om mijn mond te houden over de aanwezigheid van oom Hans in ons huis.

Hij bedacht daarom een nieuwe oplossing. Zijn eigen ongetrouwde broer Antonius, "oom Toon" genoemd, kwam veel bij ons thuis. Mijn vader zei tegen mij dat Hans eigenlijk ook een "oom Toon" was en dat ik rustig mocht zeggen dat hij bij ons was. Op zekere dag zaten er in de bijkeuken een aantal mannen onder wie de echte oom Toon. Mijn kleine broertje Gerard, nog geen twee jaar oud, rende naar hem toe, stak zijn vinger-tje omhoog en zei: "Oom Toon, nog een oom Toon. Mijn vader besepte dat de aanwezigheid van oom Hans bij ons thuis niet langer verborgen kon blijven. Hij werd daarom ondergebracht bij het Leger des Heils in Enschede waar hij de laatste twee maanden van de oorlog zonder incidenten verbleef.

In 2011, 66 Jaar later, bezochten mijn zuster Dini en ik het verpleeghuis aan het Klaaskateplein in Enschede. Doel was te bezien of onze moeder, 91 jaar oud, daar ondergebracht kon worden. Tijdens het bezoek raakte ik in gesprek met de bejaarde heer Bets de

Vries uit Overdinkel. Hij vertelde mij, dat hij tijdens de oorlog stroomte in de omgeving van het Drielandenpunt. Ik vertelde hem dat ik daarover wel eens iets gehoord had, onder andere van ene Tiethoff. Die zou tijdens een stroomtocht een Duitse soldaat hebben neergeslagen. Hij zei dat dit niet correct was: hij was het die de Duitser een klap had verkocht. Hans Tiethoff was erbij en keek ernaar. Hans trouwde later met de zus van Bets de Vries Marietje de Vries. Bets de Vries dook onder maar een NSB'er arresteerde hem. Hij werd overgebracht naar de synagoge in Enschede die door de Duitsers onder meer gebruikt werd als politiebureau. Daar wist hij door een raampje boven in de provisorische cel met zijn blote handen in te slaan zwaar bloedend te ontsnappen. Zo overleefde ook hij de oorlog. Het verhaal maakt duidelijk hoe moeilijk en gevaarlijk het voor families was onderduikers in huis te hebben. Maar er zaten ook voordeeltjes aan: Johannes Tiethoff heeft mij leren schaken.

De verhalen van mijn vader (en van mijzelf) 2

Smokkelverhalen

André van Aarsen, geboren in Overdinkel, is een actief lid van de Historische Kring. Hij bewaart veel herinneringen aan zijn jeugd in Overdinkel. Een aantal van die herinneringen heeft hij aan het papier toevertrouwd onder de titel "De verhalen van mijn vader (en van mijzelf)". Een eerste herinnering is gepubliceerd in de eerste Oet Dorp en Marke van dit jaar. Hier volgt een tweede, over smokkelen.

Uiteraard werden er de nodige smokkelverhalen verteld bij verjaardagen en partijen. Sommige zijn mij bijgebleven.

Op een bitter koude winterdag zat mijn grootvader thuis bij de warme kachel in zijn huis aan het Tiekerveen waar hij toen nog woonde. Een geroffel van klompen trok zijn aandacht. Toen hij zijn hoofd om de hoek van de deur stak, werd hij bijna omvergelopen door een paar grenscommiezen met de karabijn min of meer in de aanslag. Mijn grootvader herkende riep een van hen: "Andries heb jij ook iemand gezien? We zitten achter

de woonkamer troffen ze een zielig hoopje mens. In een oude rieten stoel zat de buurman met een van pijn vertrokken gezicht, een deken om zijn lijf geslagen. "Ach jongens kom binn'n , ie zult et wa koald he'm komt toch bie de kachel zitt'n". Bereidwillig trok hij met zijn stok een stoel uitnodigend dichter naar de warme kachel. "Ach", sprak de buurman, "'t is mie in de rug schott'n met het hoalt hakk'n veur de kachel, ik kan nich op of daal." Maar de grenswachten hadden in het vuur van de achtervolging geen tijd om te blijven en vervolgden hun speur-

Het was eigenlijk een publiek geheim dat deze buurman een notoire smokkelaar was.

een smokkelaar aan die net over de grens is gekomen over het bevroren Tiekerveen." Mijn grootvader had uiteraard niets gezien. In zo'n geval luidde immers de bekende lijfspreuk "ik kom oet Losser en weet van niks" en in Overdinkel was dat niet veel anders. De beide grenswachten stormden vervolgens met veel bombarie bij de buurman naar binnen. In

tocht naar de smokkelaar. Mijn grootvader maakte echter dankbaar gebruik van buurman's aanbod en ging op de bijgetrokken stoel zitten. "Bunt ze weg Andries?" vroeg buurman. Toen mijn grootvader dit beaamde, sloeg de buurman zijn deken terug en onthulde de in schaatsen gestoken voeten die nog nat waren van de tocht over het ijs van het

Tiekenveen. “Zo”, sprak buurman, “dat was krap an”. Het was eigenlijk een publiek geheim dat deze buurman een nootire smokkelaar was.

Op een dag werd mijn grootvader aangesproken door de in Overdinkel gelegeerde grenswacht: “Andries, weet jij wie hier een klein zwart hondje heeft? Dat hondje is zo afgericht dat het blaft als wij in het veld zijn en vervolgens komt er geen enkele smokkelaar meer de grens over. We schieten dat beest nog een keer dood”. Indachtig zijn lijfspreuk, wist mijn grootvader ook nu geen zinnig antwoord op deze vraag. Maar 's avonds trof hij de buurman en vertelde wat de grenswachten hem gevraagd hadden. “Oh dat weet ik wel”, zei de buurman, “dat is ons Fokkie,” wijzend op een wit keeshondje. “Ja maar ze zoeken een zwart hondje.” De buurman keek met een paar glimmoogjes en zei: “Ik wol oe wiezer hebb'n Andries, dat witte hondje herkent iedereen. Maar als wie hem het veld instuurt, trek ik hem een zwarte kous van mien vrouw oawer et lief.”

Het verhaal gaat dat aan de grens een weiland was dat met het ene uiteinde in Nederland- en met het andere in Duitsland lag. Ideaal voor een nachtelijk smokkeltochtje, dachten twee vrienden. In het weiland liep een stel koeien en ze hadden bedacht om een koeienhuid te nemen en die over beider rug te slaan en zo in het donker tussen de kudde de grens over te steken. Een tweemans smokkelkoe zogezegd. Halverwege hun tocht riep de achterste man plotseling: “Loop Jan, loop.”

“Wat dan,” vroeg Jan, “bunt der Komeiez'n?” Het achtereind van de koe antwoordde wat benauwd: “Was dat mer zo, der komt nen onwieze grote Bolle achter oons an.” □

NOTARISKANTOOR
POPPINGHAUS

Huis & Hypotheek

Familie & Relatie

Bedrijf & Beroep

Agrarisch

Langenkamp 9 - Losser - 053 538 3777 - www.poppinghaus.nl

Een bijzondere vondst

Dirk Tuin

Op een maandagmorgen midden april kwam een receptioniste van het gemeentehuis onze ruimte in 't Lossers hoes binnenlopen. In haar hand een bronskleurig metalen voorwerp van 7 bij 9,5 cm.

Boven, in het midden, een heel klein gaatje, evenals links- en rechtsonder. Vermoedelijk om het object met een schroef of spijker ergens aan te kunnen bevestigen. Op de kopzijde een adelaar met in zijn klauwen een hakenkruis en daaronder de tekst: Zur Erinnerung an den i.Ln. Lehrg der Erg. Komp.I/13 v 20.11.36-20.1.37. De achterkant was glad.

Het was bij haar afgegeven door de heer J. G. Koiter. Een telefoontje met hem leerde dat het voorwerp bovengronds was gekomen toen hij in de tuin bij zijn huis bezig was aan de Enschedesestraat 61 in Losser. Er blijken meer zaken in te zijn begraven. Hij heeft bijvoorbeeld ook ijzeren voorwerpen gevonden en zelfs een fiets. Zaken die volgens hem evenwel niets met de oorlog te maken hebben. Wel wees hij erop dat in de muren van zijn huis kogelgaten zitten.

Er zou dus in de omgeving van zijn huis gevochten moeten zijn. Een kleine rondvraag binnen de HKL leerde evenwel dat geen gevechtshandelingen bekend zijn rond de Enschedesestraat. Wél dat de Duitsers op 2 april 1945, één dag voor de

bevrijding van Losser, de kruising Enschedesestraat met Broekhoekweg (nu Ds Froenplein geheten) hebben laten springen. Die informatie komt uit [het boek van J.J. Luizink "In Losser is niets gebeurd ..."](#), een uitgave van de HKL.

Op [pag. 199](#) schrijft hij:

“Volgens waarnemingen van de SG nestelde zich in Losser een “Falmschirm-Abteilung, bestaande uit zo’n 1000 à 1500 man die van plan was verzet te plegen. (...) Aan de Enschedesestraat waar schuwde de daar wonende reservekapitein van het Nederlandse leger vrijdag voor Pasen (30 maart 1945) de buurtbewoners dat het ergste te verwachten was. Helemaal ongelijk had hij niet, want in de nacht van 30 op 31 maart 1945 werd het kruispunt Enschedesestraat-Broekhoekweg door terugtrekkende Duitsers opgeblazen. Een krater van ongeveer 15 meter doorsnede en 3 meter diep was het gevolg. [Jan Schansert](#) (46 jaar) die in de Voswinkelsteeg no. 3 woonde werd door een bomscherp dodelijk getroffen.” Rondvliegend puin zou dus de gaten in de muren kunnen verklaren. Brokstukken hebben namelijk ook een huis geraakt dat evenmin ver van de

kruising gelegen was, namelijk Voswinkelweg 10. Daar is nog te zien, door de lichtere kleur, waar de betreffende muur beschadigd en vervolgens hersteld is. Nu wil het toeval dat we op 16 april jl. een e-mail van Henny Fischer kregen. Daarin beschrijft hij hoe hij, als jongetje van bijna tien, de bevrijding van Losser heeft ervaren. Hij haalt ook twee explosies aan. De eerste deed zich voor op de Oldenzaalsestraat, de tweede aan – inderdaad - de Enschedesestraat.

Gevochten in de zin dat er schotenwisseling hebben plaatsgevonden is er, zo lijkt het, dus niet. Wel hebben terugtrekkende eenheden routes onklaar gemaakt door ze op te blazen. Maar waar stond nu het voorwerp voor dat wij de plaquette waren gaan noemen? Had de plaquette

te maken met de Falmschirmjäger waarvan Luizink melding maakt? De Fallschirmjäger der Wehrmacht was een van de meest prestigieuze elite-eenheden van het Duitse leger in de Tweede Wereldoorlog. Ze waren gespecialiseerd in verrassingsaanvallen ver achter de vijandelijke linies.

De kop van de Reichsadler op de plaquette wijst naar rechts. Dat zou erop kunnen duiden - zo leerden ons talrijke websites die over militaria in de Tweede Wereldoorlog op internet te vinden zijn - dat het inderdaad om een Luftwaffe Adler zou kunnen gaan. Temeer omdat de vleugels van de adelaar, in tegenstelling tot de afbeeldingen die de Duitse landstrijdkrachten hanteerden, gebogen zijn. Nu biedt internet ook veel mogelijkheden om afkortingen te achterhalen en fora waarop vragen gesteld kunnen worden. Bijvoorbeeld over de betekenis van teksten zoals wij die op de plaquette vonden. Zie bijvoorbeeld <https://www.forum-der-wehrmacht>. Zo kwamen wij te weten dat Ln staat voor Luftnachrichten, Lehrg voor Lehrgang, Erg voor Ergänzungs en Komp voor Kompanie. De "1" staat waarschijnlijk "Kompanie 1" en de 13 mogelijk voor "Abteilung 13", de data voor de tijd die de Lehrgang heeft geduurd. We leken er dus vanuit te mogen gaan dat de "plaquette" inderdaad aan (iemand van) de Luftwaffe toebehoorde.

Maar we zijn niet over één nacht ijs gegaan. De dag vóórdat het voorwerp bij ons werd gebracht, hadden we de jaarvergadering van de HKL met het jaarlijkse uitstapje. Dat ging dit jaar met de leden

Ons bezoek aan het Memory Vrijheidsmuseum in Nijverdal

die zich daarvoor hadden aangemeld naar het Memory Vrijheidsmuseum in Nijverdal. Daar werden we rondgeleid door een enthousiaste gids die ons terloops liet weten in het kader van 80 Jaar Vrijheid de op zich al zeer indrukwekkende en boeiend ingerichte ruimten met allerlei gedenkwaardige zaken over de Tweede Wereldoorlog te willen uitbreiden met een expositie over de bijdragen van Nederlandse militairen aan vredesmissies.

In reactie hierop wezen we hem op de expositie in de hal van het gemeentehuis van Losser die de HKL in nauwe samenwerking met de Stichting Veteranen Losser begin april had samengesteld. Lang verhaal kort: twee dagen later kwam hij al naar Losser. Hij was enthousiast over de door ons gevolgde aanpak en met name geïnteresseerd in de vraag of en zo ja, wat de Stichting Losserse Veteranen

voor zijn museum in Nijverdal zou kunnen betekenen. Tijdens zijn bezoek kwam ook de "plaquette" ter sprake. Ook hij was direct door de bijzondere vondst getriggerd.

Hij heeft er een foto van gemaakt en een beroep gedaan op vrijwilligers (waarvan het museum in Nijverdal er 80 heeft) om het voorwerp te determineren. Hun conclusies kwamen overeen met die van ons. Het zou gaan om een plaquette die het luchtmachtonderdeel van het

Duitse leger uitgaf. Maar wat het voorwerp nu symboliseerde, in welke gevallen het werd toegekend, hoe dat in de tuin aan Enschedesestraat is beland en met name van wie het was, op die vragen moesten zij natuurlijk ook het antwoord schuldig blijven. Dat blijft een raadsel. Want het ligt toch niet voor de hand, dat iemand onder de gegeven omstandigheden een hard voorwerp van de genoemde omvang bij zich heeft? Voor het dragen op kleding lijkt het niet geschikt. We stellen ons eerder voor dat het als tastbaar teken voor aan de wand dient, als herinnering aan het met succes gevolgd hebben van een opleiding of training bij - in dit geval - het leger.

Mocht u ons kunnen helpen het raadsel verder op te lossen, laat het ons weten. Neem daarvoor contact op met Dirk Tuin. We zijn zeer benieuwd. □

Overdinkel in Vroeger Tijden en Nu

Verharding van de Hoofdstraat in Overdinkel. In welk jaar??

Prakkezoasie

***De tied'n zeent better, da 's wis, da 's wis,
en arm mood? - wi-j weet joa bekáánt nig wat 't is!
Gin weenkelkes meer met 'ne teunbaank van hoalt,
gin peunttoet'ns meer met lös mel en lös zoalt,
gin goeje segaar'n van 'n kwatje de zes,
nee .. twee kwatjes 't stuk, want wi-j hebt 't toch bès?***

***De tied'n zeent better, da's wis, da's wis,
dat köj good ve 'nemm'n, want weej wat of 't is?:
in de weenkels doar sloaj as 'n pòspeerd op hol
met 'n keurke van iezer en dat smiet i-j vol,
ze vraagt ow doar nooit meer: woo geet' met dien vaar,
of: loop meer naar achter'n, de koffje is gaar.***

***De tied'n zeent better, da's wis, da's wis,
wat hèw a vól oetvóón! d'r geet oons niks mis.
Wi-j goat met vekaansie naar Oostenriek hen,
al hew nog niks zeen van 't Hoksbèèrger Ven,
'n boek hew good vol met nat en met dreug,
meer mangs dèènk ik wa: hew 't heufd nig luk leug?***

Hennik van 'n Scheenken

De herbouw van de Martinuskerk in 1666 en 1667

Willem Bulter

Het huisarchief van de Wigger uit Lonneker, dat recent in bezit is gekomen van de Historische Kring Losser, bestaat niet alleen uit het zakelijke dagboek van Aleida Hulst. Het bevat nog een tweetal manuscripten die alleen al door hun ouderdom de aandacht trekken. Een daarvan is een agrarische boekhouding van de Lonneker boer Wigger zelf uit de 18^e eeuw. Daarin vertelt hij over de paard- en wagenklusen die hij verricht voor de wönners en kleiwinners in zijn noaberschap. Daarnaast is er een bijna onleesbaar manuscript van honderd bladzijden uit de 17e eeuw. Gaat dit over Losser of Lonneker? Gedreven door nieuwsgierigheid poog ik vat te krijgen op de vage krassen op papier. Het handschrift lijkt op het beruchte Sütterlinⁱ. Er staat in de tekst geen enkele titel, met één uitzondering. Op bladzijde 69 bovenaan staat: **Up de kerke**. Gaat dit over de kerk van Losser? Met veel moeite ontcijfer ik de eerste regels:

Ittum Jan Beernynk ende Mollerman end Meyster Alleff vertert 10 kannen bers do Meyster Alleff besach watt holt hyr al wass too staande

Beernink, Mollerman. We zijn in Losser: dat is duidelijk. En we drinken weer bier, net als in het dagboek van Aleidaⁱⁱ. Maar wat doet die exotische Meyster Alleff daar? Met hulp van Hedwig Quinten van het Stadsarchief Enschede weet ik de volgende regel te ontcijferen:

Anno 1666 noch Meyster Jan do te kirmys met unss wat gegetten end 2 kanne bers

Kijk, een jaartal: 1666. Nu wordt het interessant. Want in 1665 viel een troep soldaten van de bisschop van Münster Losser binnen en stak de kerk in brand. Gaan deze twee bladzijden “Up de kerke” over de renovatie van de oude Martinuskerk? Drinken de bouwers af en toe een biertje en noteert de herbergier hun bestellingen voor het kerkbestuur? En die herbergier is een voorouder van Aleida? Ook een Hulst, die vanuit het Nijweertshoes opereert, want hoe komt dit boek met bestellingen anders op de Wigger in Lonneker terecht?

Alle veronderstellingen blijken juist. Na de ontcijfering zijn de raadsels ineens volkomen logisch geworden.

Wat we nog niet weten: om welke Hulst gaat het? Het helpt dat Frans Roeloffzen de stamboom van de familie Hulst heeft uitgepluisd in zijn typoscript “*Huls(t) ont-huld*”. De man van Aleida was Gerrit Hulst, die leefde van ca. 1685 tot 1734. Gerrits vader heette Jan en was degene die als eerste “de Nije Weert” werd genoemd; hij is geboren ca. 1655. Om onze kastelein en schrijver te vinden moeten we dus nog een generatie verder terug, en dan komen we weer bij een Gerrit uit. Deze Gerrit is geboren ca. 1625 en overleden ca. 1685.

Het is deze Gerrit Hulst geweest die in 1666 tijdens de Losserse kermis “Meyster Jan” een maaltijd en twee kannen bier voorzette. Hij is de schrijver van dit 17^e-eeuwse handschrift.

Meester Jan heette voluit Jan Fremy en stamde uit een Franse klokkenmakersfamilie die zich in Nederland had gevestigd. De meester was een knaap van ca. 24 jaar toen hij Losser in 1666 aandeed. In dat najaar goot hij de brandklokⁱⁱⁱ waarin hij – op aangeven van de dominee zelf – diens naam vereeuwigde: *Theodorus Froen, Minister Jesu Christi in Losser*. In 1667 kwam Fremy in Losser terug om ter plaatse ook de kleine en grote klok te gieten.

Deze laatste feiten vinden we dus niet alleen in het bekende briefje van Lippinkhof^{iv} over de brand, maar ook in deze notities van Gerrit Hulst, de laatste Oalde Weert in de herberg bij de toren. Hij noteert namelijk – net als Aleida twee generaties later – niet alleen de kale bestelling, maar schrijft er ook een kort verhaaltje bij. Daarin vinden we allerlei de-

tails omtrent de renovatie van kerk en toren in 1666 en 1667 die we niet uit andere bronnen kennen.

Zo noemt Hulst zeer veel namen uit het Losser van toen. De herbouw van de kerk was duidelijk een zaak waar de hele Losserse (boeren)gemeenschap warm voor liep, rooms én protestant. Een vroege vorm van oecumene. Weliswaar was de kerk een dertigtal jaren daarvoor door de calvinistische overheid in beslag genomen en aan de nieuwe predikant ter beschikking gesteld, weinig roomse inwoners zullen blij geweest zijn met de brand in hun oude vertrouwde kerk en toren, integendeel. In hun afkeer van de agressie van Bommenberend vonden de Lossernaren elkaar.

Zo komen we in het handschrift de volgende Losserse namen meer dan eens tegen: Beernink of Bernman (19x), Boerichter (14x), Mollerman of Mollerinck (9x), Schult (8x), Flakesbek (7x), Lakeman (4x), Kolker (3x), Bokholt (3x), Swerman (3x), Schildkamp (2x). Eenmalige vermeldingen zijn er voor Lormans (Leurink),

Deppenbroek, Lentfert, Krasenberg, Zwaferman, Elferman, Dengeman en Wernsman (Wensink).

Interessant is de frequente aanwezigheid van boer Beernink: 19 maal. Toevallig is hij de enige Losserse boer van wie we precies weten welk geloof hij door de eeuwen heen beleed. Hij werd in 1633 protestant en zijn nazaten bekeerden zich in 1811 weer terug tot het roomse geloof. Dat weten we uit het boekje van pastoor Brouwer over *De Klopjes*^v. Beernink is in 1666 en 1667 duidelijk een fanatieke bekeerling, zo hard slooft hij zich uit en zoveel drinkt hij mee in de herberg. Maar vlak de Boerrichter ook niet uit. Het zou zo maar kunnen dat alle boeren die vaker dan eenmaal genoemd worden bekeerlingen waren, tijdelijk of niet.

Ook noemt Hulst anonieme medewerkers als *vaertluede* of *furluede* die met paard en wagen hout, stenen en pannen aanvoeren, en *howers* en *sagers* die met name op het erve Lakeman houthakken en zagen. Leidinggevend in de bouw die hij noemt, zijn de Meesters Aleff, Andries en Jorien. En daarnaast noemt hij nog de glazenmaker Lambert Kistmaker, de maker van het uurwerk Jan en de klepelmaker Jacob.

Tot slot is er de directeur van dit gereformeerde prestigeproject, dominee Theodorus Froom^{vi}, die in 1666 tot driemaal toe bier drinkt met een hele bouwploug. Eenmaal scoort Hulst daarbij een omzet van zestig liter. Citaat:

noch prekant Burychter vaertluede end etlyke buren mer do se Meyster Jan de klock an besteden te geytten vertert 30 kanne

Hulst weet in welke volgorde hij de deelnemers aan het drankgelag moet presenteren. De gereformeerde kerk financiert de herbouw en het bier, dus het is handig de *pre[dij]kant* als eerste te noemen.

Er is weinig geschreven over de brand van Losser, die de plaats even tot wereldnieuws maakte. Dankzij de teruggevonden notities van Gerrit Hulst kunnen we ons een stuk levendiger en preciezer voorstellen hoe de herbouw van kerk en toren is verlopen.

Nota bene. [De gehele transcriptie van "Up de kerke" is te vinden op de website van de HKL](#). Het gaat om de bladzijden 69 en 70 uit: Hulst, Gerrit & Jan (s.d.). *Bestellingen uit het Oalde- en Nijeweertshoes (1655-1695)*. Het originele manuscript berust bij de HKL. Zie voor meer informatie ook de [HKL nieuwsbrief 162-2025](#)

ⁱ *Sütterlin* is een gestandaardiseerd lopend schrift dat veel Duitse leerlingen vlak voor de oorlog moesten leren. Het is voor de huidige generatie Duitsers bijna onleesbaar. Het was een compromis van vroegere lopende schriften.

ⁱⁱ Zie: Bulter, W.J. (2023). Een spectaculaire vondst: het dagboek van Aleida Hulst uit de 18^e eeuw. *Oet dorp en Marke, 2023-1*, 13-23. Of: Bulter, W.J. (2023). Het dagboek van herbergierster en brouwster Aleida Hulst uit Losser. *Jaarboek Twente 2024*, 63, 132-143.

ⁱⁱⁱ Van Deirse, J.J. (1953). *Uit het land van katoen en heide*, p. 570.

^{iv} De goede versie van het briefje van Lippinkhof vinden we in *Uit het land van katoen en heide* van

Van Deirse (derde druk, 1953, p. 568 e.v.). De kopie in de *Kroniek van Dorp en Marke Losser* van de HKL (p. 67 e.v.) bevat overschrijffouten.

^v Brouwer, L.A. (1977). *De Klopjes*, p. 4. Losser: Kerkbestuur Maria Geboorteparochie.

^{vi} In plaats van de middeleeuwse kerk terug te geven aan de katholieken, staken de Münsterse troepen hem in brand. Deze flater leverde Berend van Galen een golf van negatieve publiciteit op. Hier lag voor predikant Froom een ideale kans om de roomsen van Losser voor zich te winnen. Dus zette Froom in 1666 alle middelen in om de schade aan kerk en toren te repareren.

Frans TWEEWIELERS
Rödel en Zn.

Gronausestraat 32-34
7581 CG LOSSER

Telefoon: 053-5382122 www.rodeltweewielers.nl

VRIENDEN LOTERIJ

SPEEL MEE MET DE
HISTORISCHE KRING
LOSSER

Speelt u al mee en wilt u ons steunen, bel dan 088 - 020 1020 en geef de Betsi-code 22090 door.

Eten in 2 landen

Je vork in Nederland vasthouden, maar je mes in Duitsland?
Onze gezellige eetgelegenheden staan als een van de weinigen,
zo niet als enige ter wereld, midden op een landgrens.

Rick's Vis & Vlees
Hoofdstraat 310
7586 AC Overdinkel
(grensovergang Overdinkel/Gronau)
telefoon 053-2315399

bruna

altijd actueel!

ALTIJD EEN PASSEND KADO; UW ADRES VOOR:

Boeken, tijdschriften, loterijen, sigaretten, wenskaarten en beltegoed
Diverse kadobonnen: VVV Irischeques - boekenbonnen - bioscoopbonnen

postkantoor - ING servicepunt

Primaera

Dat is makkelijk scoren

- Sigaretten
- Sigaren
- Shag
- Rokensnodigheden
- Tijdschriften
- Kranten
- Wenskaarten
- Postzegels
- Staatsloten
- Lotto/Toto/Krasloten
- Foto'service
- Beltegoed
- Snoop
- (Voetbal)tickets voor o.a. FC Twente

...even naar Primaera

Primaera Marcel
B. Leurinkstraat 5
7581 AR Losser
Tel: 053-5387251

Ook voor Kantoorartikelen en Pasfoto's...!!

DRANKENSPECIALIST

t Raedthuys

-SINDS 1968-

St. Maartenstraat 59
7581 AK Losser
Tel. 053 - 538 65 83

DE SCHAT
KAMER VAN
TWENTE
GEMEENTE LOSSER

Nollen

JOUW AMBACHTELIJKE BAKKER
al meer dan honderd jaar dé bakkerij van Twente

ELKE MAANDAG IN LOSSER
5 BRODEN
NAAR KEUZE

LANGENKAMP 2 - LOSSER
053 888 2300 | BAKKERIJNOLLEN.NL

Gesponsord door

Rabobank

SLAGERIJ HOGEBRINK

sinds 1938 een vertrouwd adres
Gronausestraat 104 - tel. 053-5381266

**'T TREF
HUUS**

Prins Hendrikstraat 1, Overdinkel
Tel. 053-536 1850

welkoop

- De winkel voor tuin en dier
- Deskundig advies
- Dichtbij en vertrouwd
- Altijd vriendelijke en behulpzame medewerkers

Welkom bij Welkoop!
Kijk voor meer informatie op www.welkoop.nl

Grand Café Smit
1810

café - restaurant - slijterij
Losser, Brinkstraat 34-36, tel. 053 5361205
e-mail: info@grandcafesmit.nl

LOSSER

Leusinkweg 1
053 - 5360777

Omdat u het beste verdient...

**SINDS
1992**
een begrip
in Twente!

TANDPROTHETISCHE PRAKTIJK

Varwijk

Expert in kunstgebitten

>> Repareren en opvullen
van uw gebit is in een
halve dag klaar

- Gebitsprothese
- implantaat / Klikgebit
- Frame / partiële prothese
- Reparatie / opvullen prothese
- Noodprotheses

Zandbreeuweg 14
7577 BZ Oldenzaal
+31 (0)541-523444

info@tpp-varwijk.nl
www.tpp-varwijk.nl

Al weer meer dan 34 jaar aan de 'Labdiek'

DRUKKERIJ JANSSEN

Gronausestraat 28
7581 CG Losser
Tel. 053 - 538 80 90

info@drukkerij-jansen.nl
www.drukkerij-jansen.nl